

Міжнародний гуманітарний університет
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Інститут світової економіки та політики
Академії громадських наук
Китайської Народної Республіки
Білоруський державний університет
Вища школа економіки (м. Вроцлав, Республіка Польща)

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ:
НОВІ ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМИ»**

МАТЕРІАЛИ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

19 квітня 2019 р.

м. Одеса

УДК 339.9"312"(063)
С 91

Організаційний комітет:

Голова організаційного комітету:

Полянський Ю.Є. – доктор юридичних наук, професор, ректор Міжнародного гуманітарного університету.

Члени організаційного комітету:

Крижановський А.Ф. – доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Міжнародного гуманітарного університету.

Громовенко К.В. – кандидат юридичних наук, доцент, директор Інституту права, економіки та міжнародних відносин Міжнародного гуманітарного університету.

Деркач Т.В. – доктор економічних наук, завідувач кафедри менеджменту Міжнародного гуманітарного університету.

Коваленко М.П. – доктор фізико-математичних наук, професор, Заслужений діяч науки та техніки України, головний редактор Наукового Вісника Міжнародного гуманітарного університету «Економіка та менеджмент».

Головченко О.М. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Міжнародного гуманітарного університету.

Кобилянська А.В. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту Міжнародного гуманітарного університету.

Вежбеньєц В. – Державна вища техніко-економічна школа, м. Вроцлав, Республіка Польща.

Данільченко О.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, проректор з навчальної роботи, Білоруський державний університет.

Якубовський С.О. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства та міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Чирков Ю.П. – начальник Управління з зовнішньоекономічної, виставкової діяльності та роботи з членами палати, Одеська регіональна торгово-промислова палата.

Сучасні тенденції розвитку світової економіки: нові виклики та проблеми: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 квітня 2019 р.) / за ред. Деркач Т.В., Кобилянської А.В. – Одеса : МГУ, 2019. – 260 с.

ISBN 978-966-916-783-5

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом обговорення учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку світової економіки: нові виклики та проблеми», що відбулася у місті Одеса 19 квітня 2019 року у Міжнародному гуманітарному університеті.

Збірник матеріалів конференції призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, які цікавляться економічною наукою, а також для широкого кола читачів.

УДК 339.9"312"(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

SECTION 1. MODERN PROBLEMS OF ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ
В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

Захарченко В.І., Хіміч Є.Ю. 11

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ У КЕЙНСІАНСЬКІЙ ТЕОРІЇ

Кафтя М.А. 13

ВПЛИВ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ НА ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Леончук І.Д. 15

ПАРАДИГМА ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДІА-ІНДУСТРІЇ:
ГУМАНІТАРНО-СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Любчик К.Л. 18

НАПРЯМ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ

SECTION 2. THE WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS: NEW CHALLENGES AND REALITIES

НЕТРАДИЦІЙНА МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ
НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН

Алексєєвська Г.С., Якубовський С.О. 21

МОРСЬКА ЕКОНОМІКА: НОВІ ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ

Волосюк М.В. 24

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ:
ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ, ФРАНЦІЇ ТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Грицина Л.А., Харун О.А. 27

COASTAL REGIONS AS SPECIAL TERRITORIES
OF THE WORLD SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT

Derkach T.V. 29

СУЧАСНИЙ МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Кацемір Я.В. 33

КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЗБАЛАНСОВАНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ Герасименко Ю.В.	108
ВПЛИВ ФІКТИВНОГО БАНКРУТСТВА НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ Ількова Н.В.	111
МІСЦЕ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Клименко Т.В.	114
ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Колесник Т.В.	117
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК СУЧАСНА ПАРАДИГМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ КОМПАНІЇ Корольов Д.С.	120
ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ Крутько М.А.	122
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Литвишко Л.О., Компанець К.А., Артемчук В.О.	125
НЕОБХІДНІСТЬ РОЗУМІННЯ ЯКОСТІ ТРАНСПОРТНОГО СЕРВІСУ, ЯКИЙ НАДАЮТЬ ПАСАЖИРАМ Петровська С.І.	128
АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ПОТРЕБАМ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРАЦІ НА ПРИКЛАДІ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ Сав'юк Л.О., Драчук Ю.З.	131
КОМПОНЕНТИ КЛІЄНТООРІЄНТОВАНОСТІ В УПРАВЛІННІ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА Селезньова О.О.	135
ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ Сосновська О.О.	138
СТРАТЕГІЯ РЕЛОКАЦІЇ: ОСОБЛИВІСТЬ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ Химич І.Г., Тимошик Н.С., Подвірна Т.В.	141
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ Цимбалюк Г.С.	142

КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЗБАЛАНСОВАНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

Герасименко Ю.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аграрного менеджменту
Вінницького національного аграрного університету*

*Основою розвитку креативної економіки є принцип «трьох Т»:
технологія, талант і толерантність
Річард Флорида*

В умовах креативної економіки і глобалізації особливо актуальним стає питання забезпечення збалансованого розвитку підприємств шляхом капіталізації творчості персоналу (нових ідей) в інновації.

Відповідно до рейтингу Глобального індексу інновацій (GII – The Global Innovation Index) у 2018 р. Україна посіла 43 місце зі 126 країн світу, що на 7 позицій вище ніж у 2017 р. (50 місце) і на 28 – відносно 2013 р. (71 місце) [1]. Така тенденція позитивно впливає на її міжнародне співробітництво й інноваційне партнерство. Але по деяким групам індикаторів GII [2, с. 335], які в значній мірі впливають на розвиток креативної економіки, ситуація залишається доволі несприятлива:

- інституції (політичне, регуляторне і бізнес середовища) – 107 місце;
- людський капітал і дослідження (освіта, вища освіта, дослідження та розробки) – 43 місце;
- інфраструктура (інформаційні та комунікаційні технології, загальна інфраструктура, екологічна стійкість) – 89 місце;
- складність ринку (кредит, інвестиції, торгівля, конкуренція та масштаб ринку) – 89 місце;
- складність бізнесу (знання працівників, інноваційні зв'язки, інтегрування знань) – 46 місце;
- знання і технологічні результати – 27 місце;
- креативні результати (нематеріальні активи, креативні товари і послуги, онлайн креативність) – 45 місце.

Звичайно, однією із найважливіших передумовою збалансованого розвитку підприємств в Україні є технологічна модернізація інфраструктури та промислового комплексу, де реіндустріалізація відбувається шляхом активної інноваційної державної політики через створення національної мережі інноваційних полюсів зростання: технопарків, бізнес-інкубаторів, стартап-центрів, центрів технологічного трансферу [3, с. 52]. Іншими словами, в країні повинні бути так звані точки перетину бізнесу і творчості, що сприяє процесу колаборації – спільній діяльності, при якій відбувається обмін знаннями, навчання і досягнення консенсусу. І останнім часом в Україні даний процес дещо поживавився, що підтверджується відкриттям

креативних хабів (платформа культурних ініціатив IZOLYATSIA, FEDORIV Hub, Арт-забуд Платформа), інноваційної школи UNIT CITY та інших інноваційних платформ, що сприяють трансферу технологій.

Але варто звернути увагу на те, що інноваційна активність і збалансований розвиток українських підприємств у значній мірі залежать від корпоративної культури і використання креативного підходу до управління, тобто власників (підприємців) і менеджерів, оскільки саме бізнес активізує креативний клас суспільства і створює додану вартість у певному економічному секторі.

На рис. 1 представлено ключові учасники та елементи креативної економіки, які формують інноваційне середовище збалансованого розвитку підприємств і територіальних громад.

Рис. 1. Ключові учасники та елементи креативної економіки

Джерело: розробка автора

Загалом, креативність – це здатність людини створювати і знаходити оригінальні ідеї, успішно вирішувати завдання нестандартним чином; це революційне і творче мислення, що носить конструктивний характер.

Відповідно, креативний підхід до управління зорієнтований на створення умов для творчої активності персоналу і трансформації найбільш економічно, соціально чи екологічно корисних ідей у проекти.

Базовими умовами формування креативної атмосфери на підприємстві є:

- безперервний процес розвитку персоналу;
- управління на основі співпраці і довіри;
- мотивація персоналу до генерування ідей;
- толерантне відношення до невдач;
- розвиток навиків командної роботи.

У свою чергу, успішність креативного підходу до управління залежить від менеджера-лідера, який повинен володіти творчим мисленням, що проявляється у певних характеристиках [4, с. 84, с. 100]:

- бачити переваги ідей (проектів), виходячи за рамки видимих меж ситуації чи проблеми;
- утримуватися від поспішних суджень, акумулювати ідеї, що отримано від різних джерел;
- використовувати непередбачувані ситуації, прислуховуватися до своєї підсвідомості;
- мати сміливість піти на ризик (і витримати випробування невдачею);
- прагнути висловлювати вдячність і винагороджувати кожного учасника інноваційного процесу.

Ще у свій час Пітер Друкер підкреслив, що управління інноваціями – це складна задача, відповідальність за вирішення якої несе керівництво компанії ... особливо менеджери вищого рівня, критерієм компетентності яких служить здібність успішно вирішити дану задачу [5].

Крім того, дієвим важелем креативного підходу до управління є менеджмент у стилі коучинг, тобто погляд на персонал підприємства як на «зерна», кожний з яких вже містить свій творчий потенціал, здатний при створенні відповідних умов максимально проявити себе.

До основних переваг коучингу можна віднести: підвищення рівня професійної відповідальності; розкриття невиявлених раніше професійних талантів і навиків; подолання творчих бар'єрів і креативний розвиток персоналу із мінімальними матеріальними витратами (без їх відриву від виконання повсякденних функціональних обов'язків) та інше [6].

Отже, першочерговим завданням як на рівні держави (муніципалітету), так і на корпоративному рівні є покращення умов для розвитку креативності і забезпечення підтримки інноваційних ідей (проектів), оскільки нереалізований потенціал персоналу – втрачена вигода підприємства.

Література:

1. Explore the interactive database of the GII 2018 indicators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>
2. Global Innovation Index 2018 [Електронне видання] / WIPO – Всемирная организация интеллектуальной собственности. – Режим доступу: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2018.pdf
3. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. – Львів: Кальварія, 2017. – 164 с. [Електронне видання]. – Режим доступу: https://www.ukraine2030.org/img/_book/E-Book-Doctrine-2030.pdf

4. Адаир Дж. Джон Адаир о менеджменте и лидерстве / Под ред. Н. Томаса; пер. с англ. – М.: Эксмо, 2007. – 208 с.
5. Друкер Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке; пер с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 272 с.
6. Герасименко Ю.В. Коучинг як стиль роботи менеджерів сучасних підприємств / Ю.В. Герасименко // Збірник тез доповідей за матеріалами VХ ювілейної міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації», 2018. – С. 84-86.

ВПЛИВ ФІКТИВНОГО БАНКРУТСТВА НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Ількова Н.В.

здобувач

*ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;
завідувач лабораторії економічних та товарознавчих досліджень
Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз*

Загальний стан української економіки в другому десятилітті XXI століття привертає увагу економістів (як теоретиків, так і практиків) до різних заходів, які застосовуються для подолання несприятливих тенденцій її розвитку. Однією зі складових таких заходів є управління процесами, що відбуваються в країні з метою підвищення результативності функціонування інституту банкрутства, що забезпечує реалізацію національних інтересів в сфері економіки в частині забезпечення економічних і правових умов, що виключають криміналізацію суспільства та спрямованих на запобігання в тому числі фіктивних банкрутств.

Сучасний стан багатьох українських підприємств певним чином пов'язаний зі світовою економічною кризою, в результаті якої відбувається неповне використання виробничих потужностей або зупинка виробництва, що призводить до погіршення платоспроможності цих підприємств. Причому зовнішні чинники є найбільш загрозливими у зв'язку з тим, що можливість вплинути на них на рівні підприємства дуже мала, а наслідки можуть бути руйнівними. Відповідно покращення в тій чи іншій сфері, яке пов'язане перш за все з втручанням держави, позитивно впливає на господарську діяльність підприємств.

З іншого боку, не меншу загрозу для національної економіки представляють фіктивне банкрутство або доведення до банкрутства, які, як правило, є наслідком неправомірних дій керівництва (посадових осіб), через що юридична особа стає нездатною в повному обсязі виконувати боргові зобов'язання, а отже, і здійснювати фінансово-господарську діяльність без серйозних втрат. Головний наслідок здійснення схем фіктивного банкрутства – це невиконання зобов'язань організації-боржника перед